

VILNIAUS BARBOROS RADVILAITĖS PROGIMNAZIJOJOS KRIZIŲ VALDYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Krizių valdymo Vilniaus Barbaros Radvilaitės progimnazijoje tvarkos aprašas (toliau – Tvarka) reglamentuoja krizių valdymo Progimnazijoje komandos sudarymą, darbo organizavimą ir bendradarbiavimą su Progimnazijos vaiko gerovės komisija, Savivaldybės administracija ir esant poreikiui Vilniaus pedagoginė psichologinė tarnyba (toliau – PPT) krizės Progimnazijoje metu.

2. Krizių valdymo tikslas:

2.1. užtikrinti krizės paveiktiems bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą;

2.2. užtikrinti, kad krizės įveikimo metu ugdymo procesas Progimnazijoje vyktų įprasta tvarka arba kuo greičiau prie jos grįžtų.

3. Vartojamos sąvokos:

3.1. **krizinė situacija** – situacija, kurią lydi didelis nerimas, įtampa, grėsmė, nesaugumas, pavojus, pasimetimas ir pan.;

3.2. **krizė progimnazijoje** – netikėtas ir/ar pavojingas įvykis, sutrikdantis įprastą bendruomenės ar atskirų jos narių veiklą, emociškai sukrečiantis visą ar didesnę įstaigos bendruomenės dalį. Krizinių situacijų pavyzdžiai: ugdytinio ar bendruomenės nario savižudybė, kita komplikauta netektis: bendruomenės nario mirtis dėl nelaimingo atsitikimo ar ligos, nelaimingas atsitikimas, susijęs su mirties grėsme įstaigoje, gaisras įstaigoje, įkaitų paėmimas, bendruomenės nario dingimas ir pan.;

3.3. **krizės valdymas progimnazijoje** – veiksmai, kuriuos atlieka mokyklos administracija, VGK ir krizių valdymo komanda, siekdama įveikti krizės sukeltas problemas ir teikti bendruomenei veiksmingą pagalbą. Krizės valdymas apima pagalbos organizavimą, mokyklos bendruomenės (įskaitant tėvus) bei kitų institucijų informavimą, bendravimą su žiniasklaida, rūpinimąsi įstaigos bendruomenės narių saugumu ir pan.;

3.4. **krizių valdymo progimnazijoje komanda** – nuolat veikianti, krizių valdymą vykdanči komanda, kurią sudaro administracijos atstovai, švietimo pagalbos specialistai, mokytojų atstovai, turintys krizės valdymui būtinų gebėjimų;

3.5. **savižudybės grėsmė** – situacija, kai yra identifikuojamas asmuo, turintis ketinimų nusižudyti;

3.6. **savižudybės krizės prevencija** – veiksmai, kuriuos atlieka Progimnazijos administracija, kartu su Progimnazijos psichologu ir socialiniu pedagogu siekdami suteikti reikiamą pagalbą ir užkirsti kelią asmens savižudybei.

II SKYRIUS

KRIZIŲ VALDYMO PROGIMNAZIJOJE ORGANIZAVIMAS

4. Krizės valdymą Progimnazijoje organizuoja Krizių valdymo Progimnazijoje komanda (toliau – Komanda):

4.1. Progimnazijos Komandą sudaro ne mažiau kaip 5 nariai: komandos vadovas, narys atsakingas už psichologinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą, narys, atsakingas už komunikaciją, narys, atsakingas už saugumą, ir narys, atsakingas už pirmosios medicininės pagalbos organizavimą. **Komandos vadovo, nario, atsakingo už psichologinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą, ir nario, atsakingo už komunikaciją, funkcijas turi atlikti skirtingi asmenys.**

4.2. Progimnazijos krizių valdymo komandos nariais skiriami Krizės valdymui būtinų gebėjimų, tai yra komunikacijos, bendradarbiavimo, komandinio darbo, konfliktų sprendimo, savižudybės ir savižalos rizikos atpažinimo įgūdžių turintys progimnazijos administracijos darbuotojai, mokytojai ir/ar pagalbos mokiniui specialistai (socialiniai pedagogai, psichologai). Komandos nariai gali būti ir VGK nariais. Progimnazijos Komandos sudėtį įsakymu tvirtina Vilniaus Barboros Radvilaitės progimnazijos direktorius.

5. Progimnazijos krizių valdymo komandos paskirtis – pasirengti konstruktyviai reaguoti į krizę, įveikti krizės sukeltas problemas, užtikrinti Progimnazijos bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą, atkurti įprastą veiklą ugdymo įstaigoje.

6. Progimnazijos krizių valdymo komandos funkcijos:

6.1. kartu su VGK parengia preliminarų Krizės valdymo veiksmų planą, kuriame numato Krizės valdymo veiksmus (toliau – Krizės valdymo veiksmų planas) (Priedas Nr.1);

6.2. įvykus Krizei, nedelsiant įvertina krizės aplinkybes;

6.3. kartu su VGK konsultuojasi su progimnazijos savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija ir psichologinės pagalbos teikėju (-ais);

6.4. peržiūri preliminarų Krizės valdymo veiksmų planą, pritaikant jį esamai Krizės situacijai ir įvertinant mokyklos turimus vidinius psichologinei pagalbai reikalingus resursus, esant būtinybei, iškviečia psichologinės pagalbos teikėją (-us);

6.5. reguliariai aptaria esamą Krizės situaciją ir tolesnius Krizės valdymo veiksmus;

6.6. parengtą krizės valdymo Progimnazijoje planą ne vėliau kaip per 12 val. nuo krizės identifikavimo pateikia savivaldybės krizės koordinatoriui;

6.7. Plane turi būti numatyti šie veiksmai:

6.7.1. kreiptis pagalbos į teritorinės policijos įstaigą, medicinos įstaigas, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybą, Vilniaus miesto Vaiko teisių apsaugos skyrių ir kitas institucijas (pagal poreikį).

6.7.2. parengti informaciją apie krizę Progimnazijos bendruomenei ir/ar žiniasklaidai:

6.7.2.1. rengiant pranešimus bendruomenei pateikti tik **patvirtintus faktus** ir informuoti apie priimtus sprendimus prevencijai ir intervencijai; pranešimus, interviu ir komentarus apie krizinę situaciją ugdymo įstaigoje teikti žiniasklaidai **tik suderinus su Vilniaus miesto savivaldybės**

administracijos ugdymo įstaigą kuruojančiu skyriumi bei Rinkodaros ir komunikacijos skyriumi.

6.7.3. nustatyti Progimnazijos bendruomenės grupes ir asmenis, kuriems reikalinga psichologinė, socialinė pedagoginė, socialinė ir kita pagalba, ir ją organizuoti;

6.7.4. konsultuoti bendruomenės narius individualiai ir grupėmis.

6.8. Progimnazijos krizių valdymo komanda įgyvendinus krizės valdymo Progimnazijoje numatytus veiksmus, įvertina krizės valdymo veiksmų sėkmingumą ir priima reikiamus sprendimus:

6.8.1. aptaria krizės įveiką;

6.8.2. sustabdo krizės valdymo Progimnazijoje aktyvius veiksmus;

6.8.3. per 5 darbo dienas nuo krizės įveikos informuoja Vilniaus miesto savivaldybės administracijos ugdymo įstaigą kuruojantį skyrių apie krizės įveiką ir rezultatus; užpildo ir pateikia krizės valdymo progimnazijoje ataskaitą (Priedas Nr. 2);

6.8.4. baigus aktyvius veiksmus 1-2 mėn. tęsia rizikos grupės asmenų stebėjimą ir vertina situaciją bendruomenėje;

6.9. Komanda, įgyvendinusi Krizės valdymo plane numatytus veiksmus, įvertina Krizės valdymo Progimnazijoje veiksmų sėkmingumą ir priima reikiamus sprendimus bei koreguoja Krizės valdymo progimnazijoje veiksmų planą.

6.10. Progimnazijos Komanda kartu su VGK numato krizių prevencijos renginių organizavimą bendruomenėje;

6.11. Progimnazijos Komanda koordinuoja kasmetinį visų bendruomenės narių krizių valdymo žinių atnaujinimą.

7. Progimnazijos Komandos narių funkcijos:

7.1. Krizių valdymo komandos vadovas:

7.1.1. koordinuoja krizių įveikimo plano rengimą ir peržiūrėjimą;

7.1.2. sprendžia, kokie krizių įveikimo veiksmai yra būtini;

7.1.3. įvykus Krizei, nedelsiant informuoja progimnazijos savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją, prireikus – kitas institucijas (savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrių ar kitas);

7.1.4. įvykus Krizei, susisiekiama su nukentėjusio asmens artimaisiais ir (ar) policija, patikslina Krizės faktus, aptaria su asmens artimaisiais, kokia informacija apie Krizę bus pateikta Progimnazijos bendruomenei (administracijai, mokytojams, ugdytiniais, ugdytinių tėvams (globėjams, rūpintojams));

7.1.5. pateikia Progimnazijos bendruomenei informaciją apie Krizę ir jos valdymo organizavimo veiksmus;

7.1.6. sprendžia Progimnazijos darbo organizavimo klausimus krizės metu;

7.1.7. atsako už ryšius su žiniasklaida.

7.2. narys, atsakingas už psichologinės ir emocinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą:

7.2.1. įvykus Krizei, vertina, kurie Progimnazijos bendruomenės nariai labiausiai paveikti, bendrą Progimnazijos bendruomenės mikroklimatą, psichologinės ir emocinės pagalbos teikimo poreikį ir į vidinius resursus, reikalingus psichologinės ir emocinės pagalbos teikimui;

7.2.2. prireikus kreipiasi į Vilniaus miesto pedagoginės psichologinės tarnybos (VPPT) specialistus, į mobiliąją krizių įveikimo komandą: <https://krizesiveikimas.lt/paslaugos/kriziu-iveikimo-komanda/>;

7.2.3. organizuoja ir kartu su pagalbos teikėjais įgyvendina krizių intervencijos veiksmus (individuali ir grupinė emocinė psichologinė pagalba);

7.2.4. padeda mokytojams pasiruošti pokalbiams su mokiniais;

7.2.5. rūpinasi tęstine pagalba labiausiai paveiktiems bendruomenės nariams.

7.3. narys, atsakingas už komunikaciją:

7.3.1. reguliariai atnaujina progimnazijos Komandos narių ir psichologinės pagalbos teikėjo (-ų) kontaktus ir užtikrina jų prieinamumą progimnazijos Komandos nariams ir progimnazijos bendruomenei;

7.3.2. bendradarbiaudamas su VGK, psichologinės pagalbos teikėju (-ais) ar Progimnazijos savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija parengia informacijos apie Krizę tekstą, kuris bus skirtas Progimnazijos bendruomenei, prireikus ir žiniasklaidai, bei pateikia šią informaciją progimnazijos Komandos vadovui;

7.3.3. konsultuoja progimnazijos Komandos vadovą, pedagogus, kaip informuoti apie Krizę ugdytinius ir žiniasklaidą;

7.3.4. paruošia informaciją apie Krizę ir praneša ugdytinių tėvams (globėjams, rūpintojams);

7.3.5. vertina bendravimo su žiniasklaida efektyvumą.

7.4. narys, atsakingas už saugumo priemonių organizavimą:

7.4.1 kontaktuoja su teisėsaugos, Vaiko teisių apsaugos tarnybų darbuotojais bei kitomis su mokyklos saugumu susijusiomis institucijomis;

7.4.2. krizės metu atlieka veiksmus, užtikrinančius Progimnazijos bendruomenės saugumą;

7.4.3. informuoja nukentėjusio (-ių) šeimos narius (jei įvykis įvyko Progimnazijoje);

7.4.4. užmezga ryšius su įvairiomis organizacijomis ir bendruomenės struktūromis, galinčiomis padėti krizės atveju;

7.4.5. kaupia informacija apie labiausiai krizės paveiktus asmenis ir pagalbos teikimą.

7.5. narys, atsakingas už pirmosios pagalbos organizavimą:

7.5.1. esant realiai ar suvokiamai grėsmei Progimnazijos bendruomenės narių sveikatai ir (ar) gyvybei, nedelsiant nustato sužeistus Progimnazijos bendruomenės narius, inicijuoja pirmosios pagalbos teikimą ir informuoja Progimnazijos Komandos vadovą ar jo pavaduotoją, prireikus išskviečia greitąją medicinos pagalbą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

7.5.2. rūpinasi, kad Krizės atveju būtų priemonių, reikalingų pirmajai pagalbai suteikti;

7.5.3. numato vietą (-as) Progimnazijoje, kur galėtų būti teikiama pirmoji pagalba;

7.5.4. po Krizės vertina pirmosios pagalbos organizavimo efektyvumą.

III SKYRIUS

SAVIŽUDYBĖS KRIZĖS PREVENCIJA

8. Bet kuris Progimnazijos darbuotojas, sužinojęs apie mokinio ar kito bendruomenės nario ketinimą nusižudyti ar mintis apie savižudybę, turi informuoti mokyklos psichologą arba jo nesant mokyklos socialinį pedagogą. Nesant šių specialistų, informuojamas Progimnazijos krizių valdymo komandos vadovas arba VGK pirmininkas;

9. Komandos vadovas įvertina situaciją ir organizuoja tolesnę pagalbą, veiksmus suderindamas su VGK pirmininku;

10. Kai įtariama, kad mokinys ketina nusižudyti, nedelsiant informuojami jo tėvai/globėjai ir tolesnis pagalbos teikimas derinamas su jais. Prireikus informuojamas Savivaldybės administracijos Tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinavimo skyrius ir derinami veiksmai vaiko saugumui užtikrinti. Apie pagalbos teikimą kiekvienu savižudybės grėsmės atveju yra pildomas pagalbos teikimo eigos lapas (Priedas Nr. 3);

11. Esant savižudybės krizei tęstinę pagalbą teikia psichikos sveikatos specialistai;

12. Apie kitų Progimnazijos bendruomenės narių informavimą po mokinio savižudybės krizės ir jo įtraukimą į pagalbos procesą spendžia Progimnazijos krizių komanda kartu su mokiniu ir jo tėvais/globėjais;

13. Mokinio tėvams/globėjams atsisakius pagalbos mokiniui, esančiam savižudybės krizėje, Progimnazijos krizių komanda apie tokį atvejį informuoja Savivaldybės administracijos Tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinavimo skyrių.

IV SKYRIUS

RIZIKOS ATPAŽINIMO VALDYMAS MOKINIAMS, KETINANTIEMS NUSIŽUDYTI

14. Jei mokinys yra **pradėjęs savęs žalojimo veiksmus mėgindamas nusižudyti** (iškilusi reali grėsmė gyvybei), **rizikos atpažinėjas:**

14.1. skambina Bendrajam pagalbos centrui telefonu 112 ir vykdo Bendrojo pagalbos centro darbuotojo nurodymus;

14.2. informuoja mokinio tėvus/globėjus;

14.3. informuoja Vilniaus Barboros Radvilaitės progimnazijos krizių valdymo komandos vadovą arba VGK pirmininką.

15. Jei mokinys, **mėgindamas nusižudyti, susižalojo ir jam reikalinga būtinoji medicinos pagalba, rizikos atpažinėjas:**

15.1. prieš pradėdamas teikti pirmąją pagalbą įvertina situaciją, galimus pavojus ir imasi visų įmanomų situaciją atitinkančių atsargumo priemonių;

15.2. kviečia greitąją medicinos pagalbą skambindamas Bendrajam pagalbos centrui telefonu 112;

15.3. informuoja mokinio tėvus /globėjus;

15.4. informuoja Vilniaus Barbaros Radvilaitės progimnazijos krizių valdymo komandos vadovą arba VGK pirmininką.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16. Visi pagalbą krizinėje situacijoje Progimnazijoje teikę specialistai turi laikytis konfidencialumo, gauti ir teikti informaciją tiek, kiek būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims, atlikti pavestas funkcijas, nepažeidžiant vaiko teisių ir teisėtų interesų.

PRITARTA

Vaiko gerovės komisijos 2021 m. spalio 26 d. posėdžio protokolo Nr. 12 nutarimu.

KRIZĖS VALDYMO VEIKSMŲ PLANAS
VILNIAUS BARBOROS RADVILAITĖS PROGIMNAZIJA

(Mokyklos pavadinimas)

(data)

1. Progimnazijos bendruomenės narys, gavęs informaciją apie krizę mokykloje, nedelsdamas informuoja Progimnazijos komandos vadovą.....

(vardas, pavardė, kontaktinis telefono Nr.).

Jam nesant, jo įgaliotą atstovą.....

(vardas, pavardė, kontaktinis telefono Nr.).

2. Progimnazijos komandos vadovas susisieikia su nukentėjusiojo asmens artimaisiais ir (ar) policija patikslina krizės faktus (kas, kur ir kada įvyko) ir informaciją, kuri galėtų būti pateikta Progimnazijos bendruomenei.

3. Progimnazijos komandos vadovas nedelsdamas sušaukia Progimnazijos komandos ir VGK posėdį.

Progimnazijos komandos narių vardai, pavardės, telefono Nr., funkcijos krizės valdymo metu:

1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

5. ....

4. Progimnazijos komandos vadovas informuoja apie krizę Progimnazijos savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją – Vilniaus miesto savivaldybę ir savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrių ar kitas institucijas.

Įstaigos pavadinimas.....

Kontaktinio asmens vardas, pavardė, telefono Nr., el. paštas: .....

.....

5. Progimnazijos komanda kartu su VGK posėdžio metu aptaria šiuos klausimus (priklausomai nuo konkrečios krizės situacijos posėdžio darbotvarkė gali būti papildyta įtraukiant kitus aktualius klausimus arba sutrumpinta, jei kai kurie klausimai neaktualūs konkrečios krizės situacijoje):

5.1. Įvertina krizės paveiktų asmenų grupes (kurie Progimnazijos bendruomenės nariai gali būti labiausiai paveikti);

Labiausiai krizės paveiktos asmenų grupės:.....

.....

5.2. Įvertina turimus psichologinės pagalbos Progimnazijoje resursus, jei jų nepakanka, kreipiamasi į psichologinės pagalbos teikėją (-us) ir informuoja Mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją;

Psichologinės pagalbos teikėjo (-ų) vardas, pavardė, telefono Nr., el. paštas:

.....

5.3. Sutaria, kokia informacija apie krizę ir jos valdymo veiksmus bus pateikiama atskiroms Progimnazijos bendruomenės grupėms (mokiniam, tėvams (globėjams, rūpintojams), mokyklos darbuotojams, žiniasklaidai). Taip pat sutaria, kas, kada ir kokia forma pateiks parengtą informacinį tekstą;

5.4. Esant būtinybei sprendžia apie papildomų civilinės saugos ir (ar) greitosios medicinos pagalbos priemonių reikalingumą (policijos ir (ar) priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos, greitosios medicinos pagalbos iškvietimą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

5.5. Svarsto būtinybę informuoti apie krizę kitas įstaigas ar institucijas (pvz., Vaiko teisių apsaugos skyrių, kitas mokyklas, kurias gali paveikti krizė ar kt.) ir bendradarbiauti su jomis organizuojant ar vykdam krizės valdymo veiksmus;

5.6. Mirties atveju aptaria dalyvavimą laidotuvėse (visi mokyklos bendruomenės nariai turi būti informuoti apie laidotuvių laiką ir vietą; laidotuvėse dalyvauja tik norintys mokyklos bendruomenės nariai);

5.7. Atsižvelgus į konkrečios krizės aplinkybes ir remiantis posėdžio metu priimtais sprendimais kartu su VGK, rekomenduotinai konsultuojantis su Mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija ir psichologinės pagalbos teikėju (-ais), tikslina preliminarų krizės valdymo veiksmų planą;

5.8. Numato kito Progimnazijos komandos posėdžio vietą ir laiką.

6. Apie krizę informuojama Progimnazijos bendruomenė.

7. Labiausiai nukentėjusiems asmenims teikiama psichologinė ir (ar) kita pagalba.

8. Pasirūpinama, kad visiems Progimnazijos bendruomenės nariams būtų prieinama informacija apie psichologinės pagalbos galimybes.

9. Mokinio ar kito bendruomenės nario mirties atveju pasirūpinama, kad jo vardas, pavardė būtų pašalinami iš žurnalų, sąrašų, kompiuterių, pasirūpinama mirusiojo daiktais.

10. Progimnazijos komanda reguliariai aptaria krizės valdymo veiksmų eigą, veiksmingumą, prireikus keičia, koreguoja krizės valdymo veiksmų planą.

KRIZĖS VALDYMO UGDYMO ĮSTAIGOJE ATASKAITA

Ugdymo įstaiga:.....

Traumuojantis įvykis, data, įvykio pobūdis.....

.....

.....

Informacijos apie įvykį šaltinis (kas informavo apie įvykį?).....

.....

Kada ir kokias įstaigas ugdymo įstaiga informavo apie įvykį:.....

.....

.....

Pagalbos teikėjai:.....

.....

Aktyvios pagalbos pradžia:.....

Aktyvios pagalbos pabaiga:.....

Pagalbos priemonės/veiksmai bendruomenei:

	Aprašymas
Informacijos apie įvykį tikslinimas, pranešimų rengimas ir platinimas, situacijos ugdymo įstaigoje įvertinimas, pirminis pagalbos gavėjų ir teikėjų nustatymas, nuolatinis situacijos stebėjimas, pagalbos priemonių tikslinimas.	
Mokiniam (nurodyti pagalbos formą – individuali, grupinė, gavėjų skaičius)	
Tėvams (nurodyti pagalbos formą – individuali, grupinė, gavėjų skaičius)	

Ugdymo įstaigos kolektyvui (nurodyti pagalbos formą – individuali, grupinė, gavėjų skaičius)	
Sunkumai teikiant pagalbą.	

Rekomendacijos dėl galimų prevencijos priemonių įgyvendinimo siekiant spręsti pastebėtas rizikas pagalbos teikimo metu:.....

.....
.....
.....

PPT koordinatorius (parašas)

Ugdymo įstaigos komandos koordinatorius (parašas)

**PAGALBOS TEIKIMO VAIKUI ESANT SAVIŽUDYBĖS KRIZĖS GRĖSMEI
EIGOS LAPAS**

Įvykio pobūdis/aprašymas: .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Kas informavo:.....

.....

Kada:.....

Data, laikas	Specialistas	Veiksmai